

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені А. С. МАКАРЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом СумДПУ імені А.С.Макаренка

№ 120 від 27 березня 2023 року

Ректор _____ проф. Юрій ЛЯННОЙ

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ ЛАБОРАТОРІЮ ХІМІКО-
ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ ДОВКІЛЛЯ СУМСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені А.С.МАКАРЕНКА**

Нова редакція

УХВАЛЕНО

**рішенням вченої ради університету
протокол № 9 від 27.03.2023 року**

СУМИ – 2023

1. Загальні положення

1.1. Науково-дослідна лабораторія (далі – НДЛ) хіміко-екологічного моніторингу довкілля (далі – ХЕМД) – це колектив науковців, що займається науково-дослідною діяльністю в галузі аналітичної хімії довкілля та хіміко-екологічного моніторингу.

1.2. Науково-дослідна лабораторія функціонує при кафедрі біології людини, хімії та методики навчання хімії СумДПУ імені А. С. Макаренка (далі – Університет), не має самостійного балансу та статусу юридичної особи.

1.3. Науково-дослідна лабораторія ХЕМД функціонує на площах і науково-лабораторній базі університету, використовує матеріальне забезпечення кафедри біології людини, хімії методики навчання хімії.

1.4. Діяльність НДЛ ХЕМД здійснюється у відповідності до Конституції та законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», Статуту Університету, інших нормативних документів.

2. Мета та завдання діяльності НДЛ ХЕМД

2.1. Метою НДЛ ХЕМД є здійснення наукових досліджень та розробок за пріоритетними напрямками хімії, аналітичної хімії довкілля, хіміко-екологічного моніторингу, наукове та науково-методичне забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців з хімії.

2.2. Основними завданнями НДЛ є:

- проведення експериментальних досліджень з визначення вмісту різних компонентів, зокрема й забрудників у об'єктах навколишнього природного середовища;
- оцінка екологічного стану природних об'єктів довкілля та прогнозування його змін (математичне моделювання);
- розробка рекомендацій щодо стабілізації чи покращення хіміко-екологічного стану довкілля;
- ефективне використання наукового і науково-технічного потенціалу Університету для вирішення пріоритетних національних та регіональних природоохоронних завдань;

- участь у підготовці кваліфікованих фахівців, наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації на основі новітніх досягнень науково-технічного прогресу;
- підтримка існуючих та формування нових наукових шкіл;
- підтримка наукових досліджень молодих вчених, спеціалістів і обдарованих здобувачів освіти, залучення їх до науково-дослідної діяльності.

3. Напрями та зміст роботи НДЛ

3.1. Напрями роботи НДЛ мають визначатися відповідно до:

- пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, затверджених МОН України;
- головних напрямків наукової діяльності Університету;
- інноваційних тенденцій розвитку відповідної галузі знань;
- потреб регіону;
- завдань якісної підготовки викладачів і студентів, здатних до неперервного та особистісного росту.

3.2. Зміст роботи НДЛ визначається її членами, керівництвом лабораторії, кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії та Університету.

4. Керівництво та кадровий склад НДЛ

4.1. Керівництво діяльністю НДЛ здійснюється провідним науково-педагогічним працівником кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії, який має досвід науково-дослідної, експериментальної та інноваційної діяльності, в межах повноважень, визначених цим Положенням.

4.2. Науково-дослідні роботи в НДЛ виконуються:

- науково-педагогічними працівниками, навчально-допоміжним персоналом Університету;
- спеціалістами, запрошеними ззовні;
- аспірантами, які працюють над дисертаціями, тематика яких відповідає науковому профілю НДЛ;

- студентами у порядку виконання навчально-дослідницьких, курсових, кваліфікаційних робіт і проектів.

5. Права керівника та членів НДЛ Х ХЕМД ЕМД

Керівник та члени НДЛ ХЕМД мають право:

5.1. Залучати до роботи вчених споріднених спеціальностей Університету та інших вітчизняних і зарубіжних ЗВО, наукових установ і організацій.

5.2. Заключати договори про співробітництво з вітчизняними та зарубіжними науковими та освітніми установами.

5.3. Звертатися до керівництва Університету з питань координації наукових пріоритетів та сприяння діяльності НДЛ ХЕМД (організаційне, кадрове, інформаційне, матеріально-технічне забезпечення).

5.4. Отримувати в установленому порядку необхідну інформацію та матеріали від структурних підрозділів Університету для ефективного виконання планових наукових досліджень НДЛ ХЕМД.

5.5. Виконувати наукові дослідження, науково-дослідні роботи на госпрозрахунковій основі за окремими договорами, надавати наукові послуги відповідного діяльності НДЛ ХЕМД профілю.

5.6. Реалізовувати власні наукові інтереси в межах роботи над науковими проектами НДЛ.

5.7. Користуватися приміщеннями та ресурсами Університету.

5.8. Презентувати Університет в установах, відомствах, інших організаціях з питань, що входять до компетенції НДЛ ХЕМД та визначені цим Положенням.

6. Обов'язки керівника та членів НДЛ ХЕМД

6.1. Керівник НДЛ ХЕМД зобов'язаний:

- здійснювати організацію та керівництво всіма видами діяльності НДЛ ХЕМД;

- координувати діяльність НДЛ ХЕМД з відповідними кафедрами Університету, з іншими науковими установами, профільними відомствами;
- нести відповідальність за науково-методичний рівень, своєчасність виконання та результативність досліджень НДЛ ХЕМД;
- щорічно звітувати про діяльність НДЛ ХЕМД на засіданнях кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії;
- у разі виконання завдань НДР, зареєстрованих в УкрІНТЕІ, по завершенню роботи звітувати в УкрІНТЕІ;
- у період виконання грантових програм вітчизняних або закордонних організацій та інституцій щорічно звітувати про діяльність НДЛ ХЕМД перед проректором з науково-педагогічної (наукової) роботи, Вченою радою університету;
- робити подання на членів НДЛ ХЕМД щодо заохочення, нагородження, преміювання за результативність роботи.

6.2. Члени НДЛ ХЕМД зобов'язані:

- брати участь у наукових проектах НДЛ ХЕМД;
- звітувати перед керівником НДЛ ХЕМД про результативність власної наукової діяльності;
- здійснювати презентацію теоретичного та практичного доробку НДЛ ХЕМД у державних, громадських та приватних закладах та установах різних сфер життєдіяльності суспільства;
- популяризувати результати діяльності НДЛ ХЕМД серед наукової громадськості та в засобах масової інформації.

7. Фінансово-господарська діяльність НДЛ

7.1. Діяльність НДЛ забезпечується за рахунок:

- коштів державного бюджету на виконання проектів, затверджених МОН України;
- коштів підприємств та організацій за господарчими договорами;
- грантів від вітчизняних або зарубіжних організацій та інституцій;

– коштів, що надійшли як благодійна допомога від фізичних та юридичних осіб.

7.2. Науково-дослідна лабораторія ХЕМД може надавати платні науково-консультативні послуги з питань планування, організації і проведення наукових досліджень, організовувати і проводити наукові конференції та семінари, лекції відповідного спрямування.

7.3. Вартість робіт у рамках госпдоговорів на НДР та платних послуг, що надаються, розраховується за кошторисами, що розробляються окремо на кожен їх вид. Кошториси погоджуються керівником НДЛ ХЕМД, головним бухгалтером, начальником планово-фінансового відділу, проректором з науково-педагогічної (наукової) роботи та затверджуються ректором Університету.

8. Створення, реструктуризація і ліквідація НДЛ

8.1. Керівник, кадровий склад та тематика наукових досліджень НДЛ визначаються на засіданні кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії, погоджуються проректором з науково-педагогічної (наукової) роботи та затверджуються наказом ректора на підставі рішення Вченої ради університету.

8.2. Для затвердження НДЛ Вченою радою університету керівник НДЛ заздалегідь подає проректору з науково-педагогічної (наукової) роботи:

- витяг з протоколу засідання кафедри біології людини, хімії та методики навчання хімії;
- заповнену Анкету керівника НДЛ (Додаток 1);
- паспорт НДЛ (Додаток 2).

8.3. Реорганізація та ліквідація НДЛ відбувається за наказом ректора на підставі рішення Вченої ради університету за поданням керівництва лабораторії, відповідної кафедри чи проректора з науково-педагогічної (наукової) роботи.

Розроблено:

Керівник науково-дослідної лабораторії

Юлія ВАКАЛ

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
(наукової) роботи

Ольга КУДРІНА

Провідний юрисконсульт
(провідний фахівець)

Олена КЛИПА